

Rozhodnutí Nejvyššího soudu SSR ze dne 21.10.1980, sp. zn. 5 Tz 95/80, ECLI:CZ:NS:1980:5.TZ.95.1980.1

Číslo: 36/1981

Právní věta: I. Trestný rozkaz sa nevyhlasuje, ale len vyhotovuje; autentickým znením trestného rozkazu je teda jeho vyhotovenie. Oprava vyhotovenia podľa § 131 odst. 1 Tr. por., t. j. uvedenie vyhotovenia do súladu s vyhlásením rozhodnutia neprichádza preto pri trestnom rozkaze do úvahy.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 21.10.1980

Spisová značka: 5 Tz 95/80

Číslo rozhodnutí: 36

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Oprava rozhodnutí

Předpisy: 141/1961 Sb. § 131 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 36/1981 sb. rozh.

I. Trestný rozkaz sa nevyhlasuje, ale len vyhotovuje; autentickým znením trestného rozkazu je teda jeho vyhotovenie. Oprava vyhotovenia podľa § 131 odst. 1 Tr. por., t. j. uvedenie vyhotovenia do súladu s vyhlásením rozhodnutia neprichádza preto pri trestnom rozkaze do úvahy.

(Rozhodnutie Najvyššieho súdu SSR z 21. 10. 1980 sp. zn. [5 Tz 95/80](#).)

Na základe sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR, Najvyšší súd SSR zrušil rozsudok Okresného súdu v Trnave z 21. novembra 1979 sp. zn. 3 T 232/79 a tomuto súdu nariadil, aby vec znova prejednal a rozhodol.

Z odôvodnenia:

Okresný súd v Trnave uznal T. P. trestným rozkazom sp. zn. 3 T 232/79 z 12. júla 1979 za vinného z prečinu príživníctva podľa § 10 zák. č. 150/1969 Zb. preto, že od 13. februára 1979 do 9. apríla 1979, hoci bol zdravý a práceschopný, nikde nepracoval, pričom zdroje obživy si sčasti zadovážoval od L. K., M. Sz. a od iných neznámych osôb. Za to mu uložil trest odňatia slobody v trvaní troch mesiacov v druhej nápravnovýchovnej skupine.

Okresný súd uznesením z 23. júla 1979 opravil podľa § 131 odst. 1 Tr. por. výrok o treste tak, že obvinenému uložil trest odňatia slobody v trvaní dvoch mesiacov nepodmienečne v druhej nápravno-výchovnej skupine.

Proti trestnému rozkazu a proti uzneseniu o oprave podal obvinený odvolanie, ktoré podľa obsahu treba považovať za odpor.

Na jeho základe okresný súd vykonal hlavné pojednávanie a rozsudkom sp. zn. 3 T 232/79 z 21. novembra 1979 uznal obvineného T. P. za vinného z prečinu príživníctva podľa § 10 zák. č. 150/1969 Zb. na tom istom skutkovom základe ako v trestnom príkaze a uložil mu trest odňatia slobody v trvaní troch mesiacov v druhej nápravno-výchovnej skupine.

Krajský súd v Bratislave uznesením z 20. marca 1980 sp. zn. 6 To 110/80 zamietol podľa § 253 odst. 1 Tr. por. odvolanie obvineného ako oneskorene podané.

Proti právoplatnému rozsudku okresného súdu podal generálny prokurátor SSR sťažnosť pre porušenie zákona v prospech obvineného. Uvádza, že podľa § 314g odst. 3 Tr. por., ak na základe včas podaného odporu rozhoduje samosudca na hlavnom pojednávaní, nesmie obvinenému uložiť prísnejší trest, než aký uložil trestným rozkazom, ibaže by sa skutkový stav na základe dokazovania podstatne zmenil. Okresný súd porušil zákon už pri vydaní trestného rozkazu v ustanovení § 314e odst. 2 Tr. por., lebo uložený trest presahuje dva mesiace. Navyše bol porušený zákon aj uznesením, ktorým bol opravený výrok o treste v trestnom rozkaze, a to v ustanovení § 131 odst. 1 Tr. por. Tvrdenie súdu, že k chybnej výmere trestu došlo iba nedopatrením, je nepresvedčivé.

Súd nesprávne dospel k záveru, že skutkový stav sa na hlavnom pojednávaní zmenil tak, že to odôvodňuje uloženie prísnejšieho trestu. Za podstatnú zmenu skutkového stavu sa považuje taká zmena, ktorá po vykonaní dokazovania na hlavnom pojednávaní odôvodňuje prísnejšie posúdenie skutku, resp. keď na hlavnom pojednávaní vyjdú najavo o osobe obvineného skutočnosti, ktoré odôvodňujú uloženie prísnejšieho trestu pri nezmenenom právnom posúdení skutku uvedeného v návrhu na potrestanie. V danom prípade to tak nebolo. Skutkový stav ostal nezmenený a všetky záporné hodnotenia osoby obvineného boli súdu známe už v čase vydania trestného rozkazu.

Najvyšší súd SSR preskúmal podľa § 267 odst. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého rozsudku, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že zákon bol porušený v neprospech obvineného.

Z doteraz vykonaných dôkazov nemožno dospieť k bezpečnému záveru, že obvinený spáchal prečin príživníctva podľa § 10 zák. č. 150/1969 Zb. Tohto prečinu sa dopustí ten, kto si obstaráva, hoci iba čiastočne, prostriedky na živobytie nepočestným spôsobom. Vzhľadom na toto znenie zákona treba dospieť k záveru, že nestačí jednorázové konanie. Pokiaľ sa tvrdí, že si obvinený zadovožoval zdroj obživy od L. K. a M. Sz., išlo o jeden, resp. dva dni, keď sa obvinený stretol s L. K. a prespal s ňou u M. Sz., pretože syn M. Sz. J. Sz. oslavoval meniny. Pri tejto príležitosti obvinený požiadal L. K., aby mu dala 50 Kčs a toho istého dňa ešte 20 Kčs. Mal si požičať aj od M. Sz. 50 Kčs. J. Sz. potvrdil, že ani on, ani jeho matka neposkytovali obvinenému stravu. Obvinený uviedol, že v Trnave sa zdržal štyri dni u L. H., tomu ale dával peniaze na stravu. L. H. dosiaľ nebol vypočutý. V odpore proti trestnému rozkazu obvinený uviedol, že pri prepustení z výkonu trestu 13. februára 1979 dostal 600 Kčs a po príchode do rodnej obce Šulekovo dostal 2000 Kčs za podnájom od J. D. Aj na verejnom zasadnutí Najvyššieho súdu SSR obvinený tvrdil, že J. D. stále býva v rodičovskom dome v Šulekove a platí mu 100 Kčs mesačne za užívanie bytu. Sumu 2000 Kčs dostal od J. D. za dlhšie obdobie. Nápravno-výchovný ústav v Dubnici nad Váhom potvrdil, že obvinený dostal po výkone trestu odňatia slobody 600 Kčs a okrem toho mu bola poštou zaslaná suma 159 Kčs. V spise sa nachádza neoverené vyhlásenie J. D., že 15. marca 1979 odovzdal obvinenému za užívanie bytu 2000 Kčs. Okresný súd odročil hlavné pojednávanie zo 14. novembra 1979 na 21. novembra 1979 s tým, že obvinený a

svedok J. D. budú na nové hlavné pojednávanie predvedení. Na nové hlavné pojednávanie 21. novembra 1979 sa dostavil iba obvinený, svedok J. D. sa nedostavil ani nebol predvedený. Okresný súd však napriek tomu rozhodol rozsudkom.

Bude preto nutné požiadať MNV v Šulekove o vyjadrenie, či J. D. býva v rodičovskom dome obvineného a komu platí nájomné. Okrem toho treba J. D. vypočuť na hlavnom pojednávaní ako svedka. Takisto je nutné vypočuť aj L. H., ktorého adresu obvinený uviedol.

V konaní okresného súdu sú aj ďalšie chyby, správne vytýkané v sťažnosti pre porušenie zákona.

Trestným rozkazom z 12. júla 1979 bol obvinenému uložený trest odňatia slobody v trvaní troch mesiacov nepodmienečne. To je v rozpore s ustanovením § 314e odst. 2 Tr. por., podľa ktorého trestným rozkazom možno uložiť trest odňatia slobody do dvoch mesiacov. Okresný prokurátor navrhol v návrhu na vydanie trestného rozkazu uloženie trestu odňatia slobody v trvaní dvoch mesiacov nepodmienečne v druhej nápravno-výchovnej skupine.

Pokiaľ okresný súd uznesením z 23. júla 1979 opravil podľa § 131 odst. 1 Tr. por. chybu v trestnom rozkaze z 12. júla 1979, urobil to v rozpore s ustanovením § 131 odst. 1 Tr. por., podľa ktorého predseda senátu môže osobitným uznesením kedykoľvek opraviť písárske chyby a iné zrejme nesprávnosti, ku ktorým došlo vo vyhotovení rozsudku tak, aby vyhotovenie bolo v zhode s obsahom rozsudku, ako bol vyhlásený. Podľa § 314e odst. 4 Tr. por. trestný rozkaz má povahu odsudzujúceho rozsudku. Účinky spojované s vyhlásením odsudzujúceho rozsudku nastávajú doručením trestného rozkazu obvinenému. To však neznamená, že trestný rozkaz sa vyhlasuje, prípadne že doručenie trestného rozkazu treba považovať za jeho vyhlásenie. Pri trestnom rozkaze odpadá procesný úkon vyhlásenia a autentickým znením trestného rozkazu je jeho vyhotovenie. Oprava vyhotovenia trestného rozkazu podľa § 131 odst. 1 Tr. por. preto neprichádza do úvahy, pretože opravou vyhotovenia rozsudku v zmysle tohto zákonného ustanovenia sa rozumie, že vyhotovenie rozsudku sa uvedie do súladu s vyhlásením rozsudku.

Treba súhlasiť so sťažnosťou pre porušenie zákona aj v tom smere, že samosudca porušil zákaz reformationis in peius v ustanovení § 314g odst. 3 Tr. por., keď obvinenému uložil rozsudkom prísnejší trest než aký mu bol uložený opraveným trestným rozkazom, hoci skutkový stav sa na základe dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní podstatne nezmenil v neprospech obvineného. Pokiaľ došlo k zmenám skutkového stavu na základe dôkazov na hlavnom pojednávaní, išlo o zmeny vzbudzujúce pochybnosti o vine obvineného vôbec, a preto takéto zmeny nemohli byť podkladom pre uloženie prísnejšieho trestu.